Пролетарі всіх країн, єднайтеся!

За педагогічні кадри

ОРГАН ПАРТБЮРО, ДИРЕКЦІЇ, КОМІТЕТУ ЛКСМУ І ПРОФОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО ПЕДАГОГІЧНОГО ІНСТИТУТУ ім. О. М. ГОРЬКОГО

14 ЖОВТНЯ 1958 року ВІВТОРОК

№ 15 (62)

Ціна 15 коп.

ЗНАМЕННА ВІХА В ЖИТТІ КРАЇНИ

З величезним піднесенням зустрів радянський народ повідомлення вересневого Пленуму ЦК КПРС про скликання 27 січня 1959 року позачергового XXI з'їзду КПРС, який розгляне контрольні цифри розвитку народного господарства СРСР на 1959—1965 рр.

Кожний з'їзд КПРС завжди був видатною історичною подією в житті нашої країни, всього радянського народу, в розвитку міжнародного комуністичного і робітничого руху. Неоцінимне значення мав зокрема XX з'їзд КПРС. За два з половиною роки, що пройшли після XX з'їзду КПРС, соціалістична економіка, наука і культура Радянського Союзу зробили величезний крок вперед. Прийнята на XX з'їзді шоста п'ятирічка успішно виконується. Так, виробництво чавуну вже в 1957 році становило 37 мільйонів тонн і за перше півріччя 1958 року — 19,3 мільйона тонн, виробництво сталі — відповідно 51 мільйон тонн і 27 мільйонів тонн, видобуток вугілля — 463 мільйони тонн і 245 мільйонів тонн. Вироблення електроенергії в 1957 році становило 209,5 мільярда кіловат-годин і в першій половині 1958 року — 114 мільярдів кіловат-годин.

Завдяки заходам, вжитим партією, величезні досягнення має і наше сільське господарство. У 1957 році виробництво молока в СРСР становило вже приблизно 95 процентів від виробництва США, а виробництво тваринного масла було трохи вище, ніж у США. За обсягом виробництва пшениці СРСР перевершує США в два з половиною рази і по виробництву цукрових буряків — приблизно в три рази.

За видатні успіхи в розвитку сільського господарства в цьому році тільки по УРСР майже 45 тисяч трудівників сільського господарства були нагороджені орденами і медалями, 233 передовикам сільськогосподарського виробництва присвоєно звання Героя Соціалістичної Праці, 23 Героїв Соціалістичної Праці нагороджено другою золотою медаллю «Серп і Молот». Десять областей республіки нагороджені найвищою нагородою — орденами Леніна.

У цьому році наша країна одержить товарного хліба більше, ніж у рекордному по врожайності 1956 році.

Завдяки повсякденному піклуванню партії і радянського уряду, з кожним роком неухильно підвищується добробут радянських людей, бурхливо розвивається радянська наука і культура. В жодній країні світу не будують стільки житлової площі, як у нашій країні.

Роки після XX з'їзду КПРС були роками дальшого бурхливого зростання радянської науки. В Радянському Союзі збудовано першу в світі атомну електростанцію, спущено на воду перший у світі атомний криголам, здійснено запуск міжконтинентальної балістичної багатоступінчатої ракети, створено і здійснено запуск трьох штучних супутників Землі тощо.

Постанова вересневого Пленуму ЦК КПРС 1958 р. про скликання XXI позачергового з'їзду партії відкриває нові величезні перспективи перед нашою країною. А тому вона знайшла гарячий відгук серед мільйонів трудящих. На відзнаку XXI з'їзду партії колективи фабрик, заводів, будов, колгоспів і радгоспів беруть на себе високі соціалістичні зобов'язання.

Колектив студентів, викладачів та співробітників нашого інституту також прагне зустріти з'їзд новими успіхами в праці. Зараз 750 студентів з ентузіазмом працюють на ланах Кіровоградщини, допомагаючи колгоспникам у збиранні багатого врожаю. А завтра вони прийдуть в аудиторії і з таким же запалом приймуться за навчання, щоб найкраще підготуватися до майбутньої педагогічної діяльності. Науковці інституту подарують XXI партз'їздові нові монографії, посібники, статті.

У новому плані розвитку народного господарства, розрахованому на сім років, що буде прийнятий на позачерговому XXI з'їзді КПРС, будуть накреслені ще більш грандіозні завдання розвитку економіки, науки й культури нашої країни. Успішне здійснення накреслених завдань буде новим кроком вперед по шляху до комунізму.

Для блага трудящих

У 1958 р. на Україні проводиться 2-га грошово-речова лотерея. Прибутки від неї поступають у місцевий бюджет. Отже, трудящі Сталінського району, купуючи лотерейні білети, допомагають цим самим державі у будові і ремонті жител, у фінансуванні лікарень, шкіл, дитсадків і ясел.

У той же час, маючи лотерейний білет, можна виграти цінну річ або ж гроші.

На прохання трудящих у розиграш даної лотереї включені такі дефіцитні речі, як шлюпки дерев'яні (120), мотори для човнів «Москва» (150), будинки одноквартирні розбірні (30) і ін.

Викладачі, студенти і співробітники нашого інституту придбали білетів 2-ої грошово-речової лотереї на 25 415 крб.

Уповноважені окремих кафедр і факультетів (тт. Копняєва В. О., Шляхтер Є. Я., Дегтяр Т. Д., Ламаш М. Ф., Мозговий В. М. і ін.) дуже серйозно поставилися до дорученої їм справи. Вони раніше інших взяли у касира білети, провели бесіди зі своїми співробітниками, розповсюдили білети і повністю здали наявні гроші в касу.

На жаль, цього не можна сказати про фізико-математичний факультет. Жоден з уповноважених цього факультету ще не розрахувався повністю з касою за білети. Зовсім не розпочато реалізацію білетів також на кафедрі основ виробництва і на кафедрі музики.

Г. М'ЯГКАЯ.

Напередодні завершення

Давно вже студенти-спортсмени мріяли про спортивний майданчик при Солом'янському гуртожитку!

І от кафедра фізичного виховання вирішила збудувати такий майданчик — баскетбольну та волейбольну площадки, місця для гри в настільний теніс, шахи та шашки, а також зелений клас для відпочинку студентів.

Зараз уже закінчено всі земляні роботи на волейбольній та баскетбольній площадках; залишилося покласти останній верхній покрив, зробити конструкції для волейбольної сітки.

Проте дуже затримують закінчення робіт відсутність катка для укатування верхнього покриву та підвіз глини.

Одночасно з будівництвом площадок ведуться роботи і по огорожі їх. Так, вздовж баскетбольної площадки зроблено дерев'яний штахет, поруч з яким передбачається зробити сидіння для глядачів, навколо волейбольної площадки також робиться штахет, а поверх нього металева сітка. Вздовж волейбольної площадки заплановано побудувати невеличкі трибуни.

Слід згадати і про те, хто і як працює на будівництві.

Для роботи було залучено 14 студентів, але вже через декілька днів їх залишилося тільки 8. Всього вісім осіб і працюють до сьогоднішнього дня. Сумлінно ставляться до роботи В. Шкардун, А. Маковський, О. Фурманський, В. Поскачим, Б. Корнієнко, С. Хропачевський, В. Пріцкер (фізико-математичний факультет), Л. Бродська (педфак).

Не витримали на роботі більше двох днів і пропали без вісті студенти Л. Недбайло, Л. Рябушенко (мовно-літературний факультет), О. Буценко, Н. Дубіна (фізико-математичний факультет) та інші.

Громадським організаціям інституту необхідно поцікавитися, що трапилося із згаданими товаришами.

Дуже прикро, що будівництво спортивних споруд залишається без участі і уваги комітету комсомолу і профкому.

Адже не всі студенти виїхали до колгоспу — випускні курси залишилися. Невже не можна організувати комсомольців у вихідний день, щоб вони 2—3 години попрацювали на спорудах, а також привели в культурний вигляд подвір'я гуртожитку!

Залишаються лічені дні роботи для завершення будівництва. Треба докласти всіх зусиль, щоб до 15 жовтня споруди були закінчені.

Це буде найкращим подарунком нашої молоді до 40-х роковин Ленінського комсомолу.

Ю. БИКОВЦЕВ.

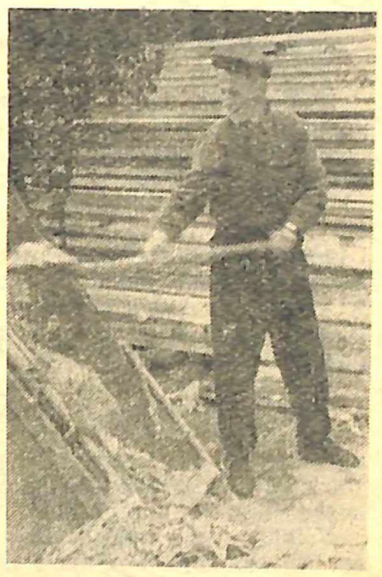

На дослідній ділянці

Майбутній вчитель повинен оволодіти не тільки знанням основних положень науки, а й одержати практичні навички та вміння в організації і проведенні сільськогосподарської праці.

В той час, коли більшість наших студентів успішно трудиться на колгоспних ланах Кіровоградської області, не припиняється ударна робота і на дослідній ділянці інституту.

Тут уже три тижні працюють студенти зі всіх факультетів. За цей час вони виконали значну роботу. Зібрали весь урожай сільськогосподарських культур, обробили грунт на зяб майже на всій площі дослідної ділянки, провели удобрення ягідників та квіткових рослин на маточних плантаціях, підготували ділянки для підзимового посіву овочевих рослин, провели підсадку плодових дерев і кущів у саду, очистили парники від гною, зібрали насіння квітів і т. ін.

Беручи участь у сільськогосподарській праці, студенти поглиблюють свою спостережливість, дізнаються, як на підставі науки і практики людина з метою одержання високого врожаю поліпшує умови життя рослин.

Особливо відзначаються в роботі такі студенти, як Б. Яковлев, В. Гайдаєнко, С. Бондаренко, Л. Чернюк (мовно-літературний факультет), В. Янковська, Г. Галітовська (педагогічний факультет), Л. Кандиба, М. Ремізовська, Г. Осипова, В. Молибог (фізико-математичний факультет).

М. ПРИХОДЬКО,
ст. викладач.

Першокурсниця Ганна Цуран (мовно-літературний факультет) за вибіркою насіння редиски.

Фото М. Шуряка.

Наша допомога

Три тижні ми працюємо на дослідній ділянці нашого інституту. За цей час впорядковано схили великого яру, викорчувано дерезу, вирубано дикі чагарники, зроблено кілька терас. Ці схили стали тепер придатними для закладання тут виноградника.

Треба сказати, що спочатку ми не вірили в успіх своєї роботи, а дехто (соромно про це згадати!) боявся, навіть, що фізична праця негативно відіб'ється на стані його здоров'я... Проте вже перші дні дружної праці розвіяли всі сумніви.

Б. ЯКОВЛЄВ,
студент II курсу мовно-літературного факультету.

Проведено перші заняття

Першого жовтня 1958 року в інституті, як і по всій нашій країні, розпочалося навчання в системі партійної освіти. Новий навчальний рік проходить в обстановці величезного піднесення викликаного підготовкою радянського народу до позачергового XXI з'їзду КПРС. Комуністична партія завжди приділяла і приділяє велику увагу справі ідеологічної роботи, справі політичного виховання трудящих.

Ще у вересні на засіданні партбюро інституту було затверджено керівників теоретичних семінарів з політичної економії, філософії і історії КПРС, а також керівників гуртків поточної політики. Консультантами виділені досвідчені пропагандисти, що мають відповідну теоретичну підготовку і великий досвід пропагандистської роботи. Наприклад, керівником семінару марксистсько-ленінської філософії на фізико-математичному факультеті працює т. Готт В. С., доцент кафедри філософії, який довгий час був на партійній роботі. Керівником семінару політичної економії на педагогічному факультеті працює т. Репухова Г. Ю., досвідчений пропагандист, викладач політичної економії. Добру теоретичну підготовку і великий досвід пропагандистської роботи мають всі керівники теоретичних семінарів і гуртків поточної політики — тт. Табачніков І. А., Передерій В. Ф., Слободінська Ф. Л., Сугоняко М. С., Чередник М. А., Кардаш О. Д., Мосципан Г. Д., Полудненко Ю. Г., Шляхтер Є. Я.

Але поруч з позитивним в організації мережі партійної освіти ми не ліквідували і серйозних недоліків минулого навчального року, а саме — захоплення гуртками поточної політики. На наш порівняно невеликий і підготовлений колектив було організовано чотири гуртки поточної політики.

Відділ пропаганди Сталінського РК КП України порадив нам продумати ще раз організацію мережі партосвіти і скоротити кількість гуртків поточної політики. Частково цей недолік виправлено. Група лаборантів фізико-математичного факультету (керівник — т. Чередник М. А.) перейшла з вивчення матеріалів поточної політики на вивчення історії КПРС. Працівники бібліотеки, канцелярії і друкарні навчаються в гуртках по вивченню поточної політики. В зв'язку з тим, що наші студенти і частина викладачів працюють на сільгоспроботах у Кіровоградській області, 1-го жовтня не всі семінари і гуртки розпочали свою роботу. Більшість з них провели організаційні семінари, намітили теоретичні проблеми і розподілили виступи товаришів на чергових семінарах.

Гуртки поточної політики провели перші заняття по матеріалах вересневого Пленуму ЦК КПРС.

Г. ЛЕЩЕНКО.

На лана х

Співає студентська юнь

Коли стало відомо про те, що наші студенти разом з товаришами з інших вузів міста їдуть на збирання врожаю в Кіровоградську область, в аудиторіях і коридорах інституту почалося веселе пожвавлення. Їхати бажали всі, навіть п'ятикурсники, які зараз знаходяться на практиці. Кожному хотілося внести і частку своєї праці в збирання багатого врожаю, ознаменувати ювілейну дату — 40-річчя ВЛКСМ — і своїми маленькими подарунками. Їдучи в район, студенти не забули взяти з собою і баян, і гітару, і інші музичні інструменти. Трудівники полів, напевне, побажають подивитись і послухати студентську художню самодіяльність...

Позаду залишилися перші тижні роботи. Керівники студентських груп, голови колгоспів повідомляють про те, що трудовий процес йде нормально, що студенти в цілому виконують встановлені для них норми. В години ж відпочинку вони організовують бесіди, лекції, виступають перед колгоспниками з концертами. Нещодавно концерт дали студенти педагогічного факультету, які працюють у колгоспі ім. Щорса, Вільшанського району.

Великою подією в культурному житті райцентра був концерт, даний силами студентів мовно-літературного і педагогічного факультетів. Цього вечора зал районного Будинку культури заповнили не тільки студенти і колгоспна молодь. Прийшли сюди і люди похилого віку. Всім було цікаво подивитися виступи студентів.

Вечір розпочався лекцією викладача кафедри фізичного виховання і спорту Л. П. Філіпової на тему: «Радянські спортсмени на міжнародній спортивній арені». На яскравих прикладах і цифрах лектор розповіла про майстрів радянського спорту, про всесвітньовідомі перемоги, які здобули радянські спортсмени на XV та XVI Олімпійських іграх.

Концерт розпочався виступом студента педагогічного факультету І. Толстихіна, який майстерно, з великим почуттям прочитав вірш С. Маршака «Хрустальная ваза».

На сцені — хор мовно-літературного факультету. Під керівництвом студента А. Конака виконується пісня з кінофільму «Командир корабля» та українська народна — «Ой, сивая зозуленька».

Ще не вщухли оплески, якими глядачі нагородили учасників хору, а зі сцени вже линуть чарівні звуки чеської пісні «Янічек», яку заспівують І. Войцехівська і С. Линник. Цікаві номери змінюються один за одним.

Пісні, танці, художнє читання, дотепні жарти щоразу викликають веселе пожвавлення в залі, дружні оплески.

На жаль, немає можливості перерахувати всіх виконавців: їх було чимало, адже концерт продовжувався майже три години! Проте не можна не згадати студентів С. Іванову, І. Толстихіна, які вело, з творчим натхненням провели концерт, а також баяніста М. Мозгова. Він не тільки акомпанував, але й виконав декілька сольних номерів («Вальс», «Кадриль») виявивши добру техніку гри на баяні.

І ось концерт закінчено. Та оплески не вщухають. На сцену піднімається секретар райвиконкому т. Демиденко. Від імені присутніх він виносить щиру подяку студентам за цікавий концерт, бажає їм успіхів у навчанні і підносить букет живих квітів — чудових осінніх айстр. Переповнений зал здригається від оплесків. По квіточці червоні айстри летять до глядачів. Вони полум'яніють у руках і виконавців і колгоспників...

Велика, міцна дружба встановилася між студентами і трудівниками колгоспних ланів.

Ю. ПОЛУДНЕНКО

Назустріч славному ювілею

До знаменної дати — 40-річчя ВЛКСМ — в інституті відкрито виставку. Тут зібрано цікавий матеріал, що висвітлює героїчний шлях комсомолу за сорок років.

На центральному стенді полум'яніють слова великого Леніна: «Спілка комуністичної молоді повинна бути ударною групою, яка в усякій роботі подає свою допомогу, проявляє свою ініціативу, свій почин».

Виставка має розділи: комуністична партія — організатор і керівник комсомолу, комсомол в роки громадянської війни, комсомол в роки боротьби за побудову соціалізму, комсомол в роки Великої Вітчизняної війни, молоді будівники соціалізму.

Виставка буде серйозною допомогою агітаторам — студентам, аспірантам і викладачам в їх агітаційно-масовій роботі.

□ □

Поки група повернеться з поля, потрібно приготувати смачний обід. Хто посміє сказати, що їхня праця менш важлива?

На фото: студентки III курсу українського відділу **Надія Фесенко** (зліва) і **Люба Сліпенко** на кухні.

□ □

ВСУПЕРЕЧ СТИХІЇ РЕВІЗІОНІЗМУ

В. ВОЙТКО

Півстоліття тому в умовах розгулу шаленої політичної і ідеологічної реакції царизму, вийшла в світ праця В. І. Леніна «Марксизм і ревізіонізм». В ній він глибоко розкрив соціальні і ідейні корені тодішнього ревізіонізму, який виник у кінці XIX століття і був спробою боротьби проти марксизму в надрах робітничого руху.

П'ять десятиліть, які минули з часу написання ленінської статті, були сповнені титанічною боротьбою російського і світового робітничого класу за своє визволення від капіталізму.

Успішно здійснивши Жовтневу революцію, стали господарями своєї долі народи колишньої самодержавної Росії, знищив пута колоніалізму і імперіалізму великий китайський народ, диктатура пролетаріату в формі народної демократії перемогла в інших десяти країнах Європи і Азії.

Головним ворогом марксизму-ленінізму, головною небезпекою в робітничому русі на протязі всього цього періоду був і залишається ревізіонізм. Задовго до наших днів Ленін передбачав, що боротьба проти ревізіонізму буде надзвичайно гострою і складною. Він писав: «Те, що тепер ми переживаємо часто тільки ідейно: спори з теоретичними поправками до Маркса,— те, що тепер прориваєтьcя на практиці лише по окремих часткових питаннях робітничого руху, як тактичні незгоди з ревізіоністами і розколи на цьому грунті,—це доведеться ще неодмінно пережити робітничому класові в незрівняно більших розмірах, коли пролетарська революція загострить всі спірні питання, сконцентрує всі незгоди на пунктах, які мають найбезпосередніше значення для визначення поведінки мас...».

З кожним новим успіхом марксизму ревізіоністи удесятеряють свої нападки на нього. Як і півстоліття тому, сучасний ревізіонізм є міжнародним явищем. Ось чому боротьба проти ревізіоністського перекручення марксизму набирає першорядного значення.

Досвід показує, що найбільш розповсюджені ревізіоністські хитання і збочення в країнах високорозвиненого капіталу (США, Канаді, Англії, Бельгії тощо).

Спираючись на сприятливі тимчасові економічні фактори, які мали місце після Другої світової війни, імперіалісти цих країн добилися певної (хоч і тимчасової) стабілізації виробництва, піднесли економічну кон'юнктуру, а профспілки добилися деякого поліпшення матеріальних умов життя робітників.

У таких економічних умовах знайшли сприятливий грунт для виникнення і розповсюдження дрібнобуржуазні і ліберальні ілюзії щодо капіталізму. Ревізіоністи пустили в хід версію про те, ніби наступив «безкризисний» період розвитку капіталізму, а, значить, втратила силу марксистська теорія класів і класової боротьби.

Щоб відвернути трудящих від політичної боротьби проти імперіалізму, ревізіоністи проповідують теорію «регульованого капіталізму», всіляко оббілюють його занепалий фасад і запевняють, ніби немає більше поділу на багатих і бідних.

Досить показовими в цьому відношенні є положення програми Соціалістичної партії Австрії, яка недавно схвалена з'їздом цієї партії. Там ми читаємо: «Сучасне суспільство розвивалось зовсім інакше, ніж це провіщав Маркс у Комуністичному Маніфесті. Замість суспільства, поділеного на пролетарів і капіталістів, утворилось багато класів і груп населення. Поряд з цим замість непримиренного антагонізму між обома цими класами виник цілий комплекс різноманітних інтересів, які можуть різними способами поєднуватися».

Тут що не слово, то безсоромна апологетика капіталізму. Після цього стає зрозумілою заява лідера австрійських соціалістів Бенедикта Каутського про те, що соціалісти борються на два фронти: проти капіталізму — мирними і демократичними засобами, і проти диктатури (СРСР і країн народної демократії — В. В.) насильними засобами.

Неважко бачити, що головне своє завдання сучасні ревізіоністи вбачають в ідеалізації, оббілюванні капіталізму, навішуючи йому ярлики: «народний», «демократичний» тощо.

Капіталістичний захід загострено зазнає поштовхів економічної кризи. Прояви її видно насамперед, на згортанні виробництва і збільшенні армії безробітних.

У США число безробітних перевалило вже за 5 млн. чоловік, промислове виробництво скоротилося від 40 до 60 процентів нормальних виробничих потужностей.

Про «народність» американського капіталізму свідчать кож часті страйки робітників. На 116 заводах автомобільної компанії «Дженерал мо страйкує 257 тис. робітників.

Такими є факти, об які розбиваються ревізіоністські мисли.

Ідеї Леніна, висловлені його праці «Марксизм і ревізіонізм», дають глибокий на аналіз класових і ідейних нів ревізіонізму. Вони допомагають нам у боротьбі за ту нашої матеріалістичної рії.

Росте і мужніє рево хода робітничого класу, ремоги здобуває філосо мунізму, перемагаючи опір відживаючих імперіалістичних сил, стверджуючись кір стихійним хитанням нізму.

Кіровоградщини

Перші підсумки

Більше трьох тижнів трудяться на колгоспних ланах Вільшанського району Кіровоградської області студенти і викладачі нашого інституту.

Трудівники району взяли на себе підвищені зобов'язання. Вони вирішили продати цього року державі 196 671 центнер зерна, 24 000 центнерів кукурудзи. З цими завданнями район, безумовно, справиться. Адже середня врожайність колосових по району становить 21,1 центнера з гектара, а в колгоспі ім. Леніна (с. Дорожинка) 25,3 центнера, в колгоспі ім. Димитрова — 25,2 центнера з гектара.

Зібрати врожай вчасно і без втрат — ось завдання, яке зараз стоїть перед усіма трудівниками району. Мета нашого приїзду — допомогти їм у цій відповідальній і почесній справі.

У 19 колгоспах району працюють 750 студентів. Очолюють факультети і групи викладачі, які не тільки організовують трудовий процес, а й самі беруть активну участь у польових роботах.

Про добру роботу наших студентів на полях і їх активну участь у культурному житті сіл систематично писала районна газета «Колгоспна праця». Працівники редакції інститутської багатотиражки, які виїздили в район, підготували тематичну сторінку для районної газети про роботу і життя студентів.

Уже перші підсумки дають можливість говорити про кращі бригади, про кращих людей. Так, у колгоспі ім. Жданова бригада Галини Орел (II курс, російський відділ, мовно-літературний факультет) систематично виконує норми на збиранні кукурудзи. Дівчата цієї бригади (Г. Ткаченко, Л. Паливода, С. Наумова, Л. Чернишенко, М. Пономаренко) наламують за день до 5—7 центнерів кукурудзи. Не відстають від них і дівчата з бригади С. Вербицької (Т. Добросовісна, О. Ільченко, А. Прасол, І. Марус, А. Хардікова).

Непогано поставлена в цих бригадах і політично-масова робота. Під час обідньої перерви тут проводяться бесіди. Нещодавно було проведено обговорення записки М. С. Хрущова «Про зміцнення зв'язку школи з життям і про дальший розвиток системи народної освіти в країні». Для колгоспників двох сільгоспартілей силами студентів дано три концерти.

Трудова дисципліна серед студентів добра. Але разом з тим слід відзначити легковажне і несерйозне ставлення до своїх обов'язків з боку студентів перших курсів.

На нашу думку, комітетові комсомолу інституту і викладачам треба звернути увагу на проведення виховної роботи серед наших першокурсників.

Час, який залишається до кінця перебування студентів у районі, ми прагнемо використати найбільш продуктивно.

Крім того, зміцнюючи трудову дружбу, яка встановилася між студентами і трудівниками ланів, ми готуємося в усіх колгоспах провести заключні концерти студентської художньої самодіяльності.

М. СУГОНЯКО,
керівник студентів КДПІ.

У колгоспі ім. XX з'їзду КПРС

Надовго залишиться у пам'яті студентів-третьокурсників мовно-літературного факультету день 16 вересня. Адже саме тоді ми приїхали у колгосп ім. XX з'їзду КПРС — веселі, бадьорі, з щирим бажанням допомогти Батьківщині у збиранні високого врожаю. Хотілося також ознайомитися з життям і працею колгоспників Вільшанського району. Турбувало одне: не було б поганої погоди!

Нас гостинно зустріли, розмістили по квартирах. Понад два тижні на ланах колгоспу лунають пісні юності, ударно працюють студенти, настрій у всіх піднесений. І дозвілля ми проводимо цікаво: зустрічаємося з жителями району на спортивних змаганнях, у концертах.

Ми докладемо всіх зусиль, щоб виправдати виявлене нам довір'я.

В. ТАТАЄВ,
студент мовно-літературного факультету.

— Гарна кукурудза! — із задоволенням говорить студент III курсу мовно-літературного факультету **В. Яременко.**

Трагедія Філашкіна

ФЕЙЛЕТОН

Останнім часом Петро Микитович Філашкін у масштабах районної преси став героєм, хоч не тим, звичайно, що з великої літери пишеться, а тим, що в лапки береться, але пишуть — значить герой. Пишуть, що він, як голова правління, не забезпечив своєчасного збирання кукурудзи, в колгоспі мало заготовлено силосу, транспортні засоби не відремонтовано. Це пишуть. А скільки не пишуть!? Та тут така справа, люди добрі, що коли глибше вникнеш та про все напишеш, то одержуйте повість або роман, а ще швидше — трагедію.

Скоро настане час, коли Петро *Микитович робитимуть* усе самі: і ремонтуватимуть, і ламати будуть, і силосувати, і сіяти, і орати; і не тому, що це в них найкраще виходить чи вони руки золоті мають, чи сільське господарство знають, як дорогу від колгоспу додому.

Ні, не тому. Нікому скоро буде все це робити, бо від такого голови в усі боки (звиняйте за необразне порівняння), як від прокази члени артілі розбігаються. Отут і початок трагедії.

Вже другий рік, як привезли в колгосп Петра Микитовича. Про Філашкіна говорили, що він і давно на керівних посадах працює, і справу знає. Повірили люди, взяли за батька П. М. Філашкіна. А воно ж буває: живе сім'я і хороша, і багата, а потім усе прахом — батько з глузду з'їхав. З Петром Микитовичем трапилося трохи інакше. Вони відчули себе царком, а царі (тим більше царки) всі трохи скажені були і знаєте, як на народ ричали: в Сибір! На каторгу!

Оте барське ричання властиве і Філашкіну.

Прийде бабуся попрохати соломи для корівки чи для печі, а їй у відповідь «батькове»:

— Для себе? Все для себе! Попривикали з радянської влади тягнути! Я з вас виб'ю куркульську жилку. Порозганяю!!!

І щоб ото дати тій бабусі соломи... Всерівно кожної ночі з полів до неба здіймають руки стовпи полум'я (механізатори розчищають поля для тракторів, бо хоч і пройшло три місяці від жнив, а солома й досі скиртується.

Горить солома і відлітає її дух у небеса, а не в бабусину піч. Та хіба тільки солома горить? А скільки на току зерна згоріло (другим вогнем, без полум'я) — тонни!

Побачили люди такі справи та й подалися заробляти хто на мед, хто на солому. Пішли, зараз ідуть і ще йтимуть. Бо немає в колгоспі ім. XIX партз'їзду матеріальної зацікавленості, не радиться голова правління т. Філашкін з колгоспниками. Вже більше року не було загальних зборів колгоспників. Боїться критики Філашкін, не має він авторитету — от і захазяйнувалися Петро Микитович, поклавшись на свою «державну» голову.

Бліді, дуже бліді досягнення колгоспу і в будівництві. Один корівник за часів Філашкіна почав будуватися (ще не добудовується) та ще власний дім (трішки менший від корівника, і тому добудовується).

Сумні, як бачите, справи, але дух у Петра Микитовича високо піднятий. Зустрічалися ми з ним кілька днів тому, нічого... Вони вирішували з членами правління, де взяти для студентів шість лопат, щоб засипати силосні ями.

От зібрати б колгоспників та провести з ними «читацьку конференцію» по цій «трагедії». Вони б показали трагічний кінець нашого «героя» — керівника, який відірвався від народу і свою нікчемність ховає за документ великої ваги.

Василь ЯР.

Обідня перерва. Група студентів педагогічного факультету знайомиться з запискою М. С. Хрущова про перебудову школи.

Працюємо дружно, весело

Як приємно після трудового дня піти до колгоспного клубу подивитися новий фільм, послухати радіоприймач, потанцювати під баян. Чути жарти, сміх, веселі пісні. Де і діється втома! А потім, коли все раптом затихає, лине чудова пісня про Росію... Це йде репетиція хору перед концертом, який готуємо ми, студенти, разом з колгоспною молоддю. Міцна дружба встановилася між нами. Ми їх вчимо своїх пісень, а вони нас — своїх. Кожен вболіває за те, щоб номери були цікавими і різноманітними.

Колгоспники були дуже задоволені нашим спільним концертом. Особливо активну участь у художній самодіяльності брали студенти Є. Колодка, Г. Дерлеменко, Р. Утвенко, А. Литвинчук, З. Ласкаржевська.

Але ми не тільки добре відпочиваємо. Яку б роботу нам не доручили, ми виконуємо її так, щоб колгоспники були нами задоволені. На очистці кукурудзи ми завжди виконуємо норму, а Ю. Микитюк, М. Адаменко, В. Борох, Л. Кравченко, А. Лобко і ін. очищають по 6—7 центнерів кукурудзи.

Живемо ми весело, дружно. Колектив у нас згуртований. І в цьому велика заслуга нашого керівника О. Д. Мішиної.

Час, що залишився, ми намагаємося використати якомога раціональніше, щоб своєю працею принести колгоспові максимальну користь.

Л. ТЕРТИЧНА.

Студентки IV курсу спецвідділу **Тамара Поляруш** та **Алла Литвинчук** на збиранні картоплі.

ЖИТТЯ, ПРИСВЯЧЕНЕ НАРОДНІЙ ОСВІТІ

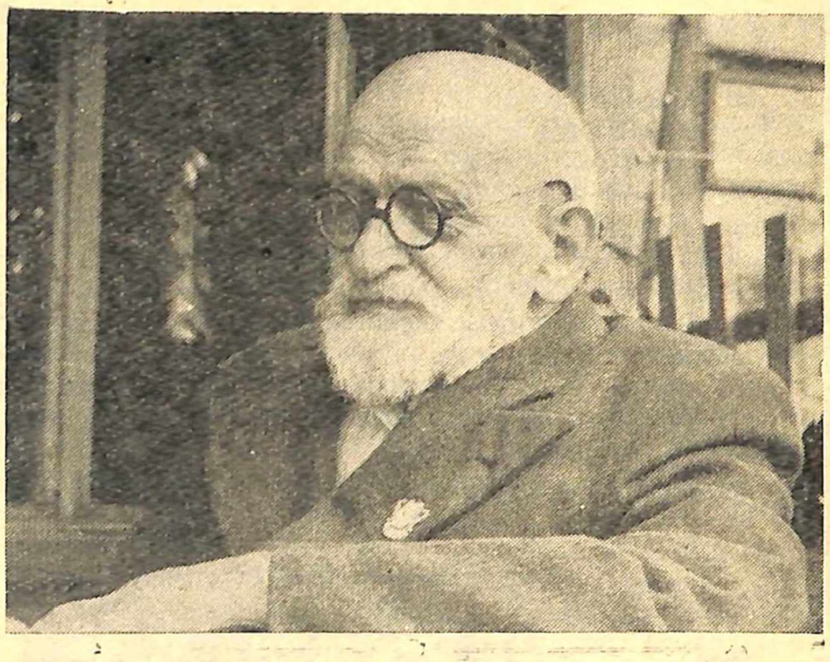

З ім'ям Сергія Петровича Слесаревського пов'язується немалий період в історії розвитку середньої школи на Україні як в дореволюційний час, так і за Радянської влади.

Народився С. П. Слесаревський 12 жовтня 1868 р. в Києві, в сім'ї учителя. Після закінчення у 1890 році Київського університету він присвячує своє життя педагогічній справі, спочатку працюючи в середніх, а пізніше — у вищих навчальних закладах.

Велика заслуга належить С. П. Слесаревському в організації роботи зразкового фізичного кабінету при Педагогічному музеї в м. Києві, який відіграв значну роль у розвитку передової методичної думки з фізики на Україні на початку XX ст. Керуючи фізичним кабінетом цього музею з 1906 по 1920 рік, він активно працював у методичній комісії над розробкою фізичного експерименту і обладнанням лабораторних робіт з тим, щоб їх широко запровадити в середніх школах і викоренити схоластичне, формально-словесне викладання фізики, яке панувало в дореволюційній школі.

С. П. Слесаревський приділяв багато уваги виготовленню саморобних приладів, вважаючи, що саме з їх допомогою можна найбільш унаочнювати прийоми демонстрування фізичних явищ.

Прилади конструкції С. П. Слесаревського демонструвалися на Першому Всеросійському з'їзді учителів у 1913 р. і дістали високу оцінку.

У 1913 р. вийшов у світ методичний посібник для вчителів під назвою «Собрание лабораторных упражнений», одним з авторів якого був С. П. Слесаревський. Цей посібник становив значний вклад у педагогічну літературу дореволюційного часу.

Творча науково-педагогічна діяльність С. П. Слесаревського набула повного розквіту тільки після перемоги Великої Жовтневої соціалістичної революції. В нових радянських умовах він брав активну участь у підготовці молодих спеціалістів і, поруч з роботою в середній школі, викладав фізику на робітфаках і курсах профтисячників, де робітників готували до вступу у вищі навчальні заклади.

З 1930 р. С. П. Слесаревський, як професор, працював у вищих школах м. Києва (медичний, педагогічний, вчительський інститути).

Працюючи у нашому, а також у вчительському інститутах, він віддавав весь свій багаторічний досвід справі підготовки молодих учителів. Лекції С. П. Слесаревського відзначалися високим ідейно-теоретичним та науково-методичним рівнем і були зразком для майбутніх педагогів.

Велику і корисну роботу проводив С. П. Слесаревський в Українському науково-дослідному інституті педагогіки. Під його керівництвом було організовано семінар учителів м. Києва з метою практичного ознайомлення їх з методикою проведення лабораторних занять. Наслідки цієї плодотворної роботи одержали загальне схвалення на Всеукраїнській методичній нараді фізиків, яка відбулася на початку 1941 р.

Зразу ж після визволення Радянської України від фашистських загарбників Сергій Петрович продовжував невтомно працювати над відновленням нормальної роботи середніх і вищих шкіл, читав лекції вчителям, допомагав школам в організації і обладнанні фізичних кабінетів.

Для допомоги вчителям у здійсненні і дальшому розгортанні політехнічного навчання С. П. Слесаревський написав методичний посібник «Саморобні прилади з фізики» для VI—X класів, друге видання якого, доповнене і перероблене, вийшло з друку в 1952 р. Цей посібник виходить далеко за межі своєї назви. Він становить цінну методичну розробку фізичного експерименту в школі на простих саморобних приладах, охоплюючи повністю програму середньої школи. Крім того, посібник «Лабораторні роботи з фізики в середній школі», що вийшов у 1948 р., є істотним вкладом у радянську методичну літературу.

90-річчя свого життя Сергій Петрович зустрічає сповнений творчих планів і бажання працювати на благо нашої соціалістичної Вітчизни.

Є. СУЛЬЖЕНКО,
ст. викладач кафедри методики фізики.

НАШ календар

Чарівник слова

(До других роковин з дня смерті Остапа Вишні)

Остап Вишня (Павло Михайлович Губенко) ввійшов в історію української радянської літератури як талановитий сатирик і гуморист, як справді народний письменник. Творець невеликої за обсягом прозової гуморески — «усмішки», Остап Вишня зумів виявити в ній всі грані свого поетичного таланту, показав себе володарем щирого, безпосереднього сміху, майстром влучного, хвилюючого українського слова.

Прислухаючись до народу, постійно звертаючись до його невичерпної мистецької скарбниці, Остап Вишня надзвичайно майстерно поєднав поетичність і іскрометність українського гумору та сатири з публіцистичною гостротою, непідроблене народне звучання слова з оригінальною яскравістю і — водночас — багатозначністю власного образу. Це й створює отой неповторний художній сплав, що виділяє твори письменника, забезпечує їм надзвичайну популярність.

Про що б не писав гуморист, які б різноманітні теми не піднімав він — чи це життя українського села 20-х років, чи боротьба проти диких старих звичаїв, некультурності, забобонів, чи відгуки на літературно-мистецькі явища і події, чи боротьба проти окупантів — скрізь і всюди Остап Вишня виявляв себе народним письменником. Висміюючи і засуджуючи все
гідне і вороже, він одноча
стверджував ідеали і на
норми — ідеали і норми н
го радянського життя, вист
з позицій служіння інте
народу і партії.

Наявність характерної
ті оповідача, важлива роль
лога, щирий український
у висвітленні позитивних
нажів і полум'яна сатира
ротьбі з ледарями, п'яниц
представниками чужого на
ту, схвильований ліризм
«Мисливських усмішках»,
звичайна яскравість художн
образу, мовно-стилістичне
гатство — ось характерні
творчої манери гумориста.

Уже два роки, як перес
битися серце письменника
мадянина, але він завж
нами.

«Покидаючи Вас усіх, м
рогі, — писав незадовго до
кончини Остап Вишня, —
няюся Вам земно за те, щ
чив Вас, за те, що жив
ми. Хай буде Вам добре! В
читимете народ наш у всій
величі, в розквіті його тал

Дозвольте ж і мені бу
сутнім на його торжестві

Своєю неповторною
чістю, своїм сміхом, сво
шею, вкладеними в
«Усмішки», Остап Вишня
жди буде з нами, з майбу
поколіннями як вічний і ж

П. ХРОПК

ПЕРЕПИС НАСЕЛЕННЯ 1959 РОКУ

Всесоюзний перепис населення, що відбудеться у січні 1959 року, буде четвертим за роки Радянської влади. Як і попередні переписи (1920, 1926 і 1939 років), він буде важливою подією в житті нашої країни. Мовою цифр він розповість про ті всесвітньоісторичні перемоги, які одержав радянський народ під керівництвом Комуністичної партії.

У Радянській країні переписи населення служать інтересам трудящих мас.

Зовсім протилежне значення мають переписи населення у капіталістичних країнах. Там вони провадяться в інтересах пануючих класів, а не для поліпшення економічного і політичного становища трудящих.

Для складання перспективних планів розвитку СРСР у найближчі роки державним, плановим і науковим органам дуже потрібні точні дані про чисельність, склад і розміщення населення, які конче потрібні у практичній діяльності по керівництву народним господарством.

Як буде організовано і як провадитиметься перепис населення?

Перепис почнеться о 8 годині ранку 15 січня 1959 року за місцевим часом і триватиме 8 днів, тобто до 22 січня. З 23 січня по 1 лютого буде проведено контрольний обхід інструкторами-контролерами всіх домоволодінь з метою перевірки правильності перепису обліковцями.

Облік буде проведено за станом на 12 годину ночі з 14 на 15 січня 1959 року. У перші три години після початку перепису, буде проведено перепис пасажирів у поїздах і вокзалах, автобусах і аеропортах.

У перший день перепис провадитиметься також у готелях, будинках, санаторіях, лікарнях і ін. Основним документом перепису є переписний лист, в якому, крім адресної частини, стоїть 15 запитань, на які кожен дорослий громадянин повинен дати точні і повні відповіді. За дітей відповіді даватимуть батьки. Заповнення переписних листів у всіх випадках провадитиметься шляхом особистого опиту, без пред'явлення або перевірки будь-яких документів. Дані, що записані в переписні листи, підлягають використанню виключно для цілей розробки підсумків перепису населення за встановленою програмою. Працівникам перепису забороняється повідомляти будь-кого про зміст відповідей, записаних у переписні листи.

Проведення перепису — дуже складна справа. Успіх її вирішуватимуть кадри, які залучені для його проведення.

По місту Києву перепис будуть вести більше 3000 працівників. Це викладачі, студенти, працівники установ і підприємств. Всі вони пройдуть спеціальну підготовку і на час перепису будуть звільнені від
ної роботи і навчання
женням заробітної пла
стипендії. Крім того, за
у перепису встановлена
кова плата.

Найважливішим
підготовки до перепису
во-роз'яснювальна робо
населення. Головне в
ті — довести до свідомост
ного робітника, службо
членів їх сімей не тільк
ке політичне і народного
ське значення перепису,
порядок і строки його про
ня, чому і як треба дава
ні і точні відповіді на
питання переписного лист

Проведення перепису
лення Уряд поклав на
тральне Статистичне Упр
ня при Раді Міністрів
РСР та його місцеві орган
без допомоги партійних,
спілкових, комсомольськ
мадських організацій і вс
мадян цю велику і дуже
ну роботу одним статист
органам не підняти.

«Справа перепису —
домча справа, а справа
ліки, справа всіх рад
установ», — говорив В. І.
напередодні перепису 19
ку. Ці ленінські слова
повинні пам'ятати, готую
наступного перепису насе
і все робити для того, щ
пройшов організовано і ус

Г. ТАНШ
економіст Статистич
Управління м. Києва

Всесвітні студентські новини

13—19 жовтня в Софії відбудеться міжнародний семінар студентів юридичних навчальних закладів. У програмі: дискусії з юридичних питань, обмін інформацією про підготовку студентів-юристів тощо.

* *

Видатний діяч міжнародного студентського руху, колишній головний редактор журналу «Всесвітні студентські новини», Ліонель Сото (Куба) був арештований 24 вересня 1957 р. і після суду, хоч йому не було пред'явлено жодних обвинувачень, ув'язнений в тюрмі на о. Пінос. Сото був підданий лютим катуванням. У травні цього року його було таємно вивезено з цієї тюрми; невідомо, де він перебуває зараз. Існує дуже серйозна небезпека, що Сото можуть забити. В зв'язку з цим редколегія «ВСН» звернулася із закликом оголосити загальний протест проти дій кубинських властей, допомогти зберегти життя Сото.

* *

Вже на протязі 600 років щороку в польських центрах вищої освіти—Варшаві, Кракові, Лодзі, Познані та інших містах—відбуваються великі студентські свята юності — «ювеналії». Молодь заповнює вулиці й площі міст, організовує масові гри, карнавали і святкові банкети прямо на вулицях. Це свято пов'язане з стародавнім звичаєм «хрещення» новачка-студента, що виник у 1364 році при відкритті Ягеллонського університету в Кракові.

Народний гумор про релігію

ГРУНТОВНА ВІДПОВІДЬ

Спитали одного дяка, скільки він може випити горілки. А він подумав та й питається:

— А во благовременії чи натщесерце?

— Натщесерце, — кажуть.

— А з закусією чи без оної?

— З закускою.

— А за гроші чи безвозмездно?

— Безвозмездно!!

— О! — каже дяк, — коли так, то — до безконечності!!

«ПРОСВІТИТЕЛЬ»

Виходить піп з церкви, а назустріч йому бабуся:

— А я до твоєї милості, батюшко.

— Чого тобі, стара?

— Та он народ каже, що я в темряві живу...

— А ти перед угодниками свічок побільше став, от тобі й посвітлішає.

Редактор В. ВОЙТ

БФ 18705. Адреса редакції: м. Київ, бульвар Шевченка, 22/24, тел. 5—21—21, дод. 43. Друк. КДПІ, Франка, 44. Зам. 8